

Adeu a dotze anys d'udols literaris

Entre 2006 i 2010, el projecte de difusió poètica El Llop Ferotge, fundat per Albert Compte (1960-2007) i Jorge Morales (1974), va publicar a Girona onze números d'una revista en què van col·laborar més de dues-centes persones. Des del 2009, l'editorial ha fet vint-i-sis llibres gràcies al sacrifici, l'energia i la convicció de Morales, que recentment ha decidit posar punt final a aquests udols literaris en constatar la impossibilitat de professionalitzar-se i fer el pas endavant quantitatiu i qualitatiu que requeria el projecte.

JOSEP PASTELLS > Text

«**S**i les coses no es poden fer bé, val més no fer-les», diu Jorge Morales per justificar la dolorosa decisió de tancar l'editorial que va crear el maig del 2006 juntament amb l'enyorat Albert Compte, mort l'octubre del 2007, als quaranta-set anys, a causa d'una malaltia coronària. «Soc prou exigent per adonar-me que aquest projecte, que ja havia aconseguit publicar obres importants, necessitava imperiosament fer un salt endavant en termes

empresarials. Per desgràcia, això no serà possible», lamenta el poeta i editor xilè, establert a Girona des del 2004. Les trobades de poesia dels dimecres a la nit al segon pis d'El Cau del Llop van ser l'embrió d'un projecte sorgit de la certesa que «aquí hi havia molts poetes i un gran potencial, però cap organització», recorda Morales. Els onze números de la revista *El Llop Ferotge* van precedir la publicació de vint-i-sis llibres amb el segell homònim. Potser no és casualitat que el primer, *Peces mensajeros*, d'Edu Sivori Alt, i l'últim, *Palamós*, l'últim

bosc(h), d'Esteve Bosch de Jaureguizar, siguin poemaris: en una dotzena d'anys, l'editorial comandada per Morales ha organitzat més de dos-cents recitals poètics i en cap de les seves accions culturals hi han mancat les dosis oportunes d'audàcia, concòrdia i lirisme.

>> Jorge Morales, al mig, amb Isaki Lacuesta, Isa Campo, Bruno Montané i Guillem Terribas durant la festa d'inauguració del carrer de Roberto Bolaño de Girona, el juny del 2011.

EL LLOP FEROTGE

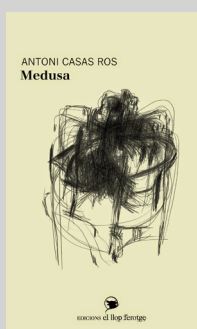
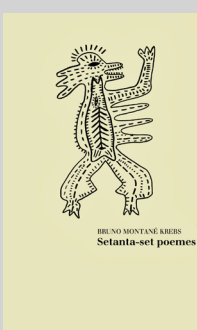

«Aquests anys m'he llegit més de 500 originals i penso que l'esforç ha valgut la pena»

En fer balanç, l'*alma mater* d'El Llop Ferotge no es penedeix de cap dels llibres publicats: «Durant aquests anys m'he hagut de llegir més de cinc-cents originals i penso que l'esforç ha valgut la pena. He publicat autèntiques joies literàries (com *Els convidats de pedra*, de Ponç Puigdevall) i valors emergents com l'Eva Bussalleu (autora d'*11 raons per no anar a dormir*, *Receptes per anar al llit al primer crit* i *Cada ofici té el seu benefici*), a més d'autors minoritaris però amb una caixa de ressonància prou potent, com l'Albert Soler, autor de *La família Joad a Disneylàndia*».

El salt endavant que hauria volgut fer Morales inclou «la distribució dels llibres en tot l'àmbit de la llengua catalana, València i Balears incloses, una comptabilitat clara i un capital fix de què malauradament no disposem», apunta. «No podíem continuar vivint de les subvencions públiques i les vendes de llibres eren insuficients», admet. «Entre vendes i ajuts públics, els números només sortien per cobrir les despeses bàsiques de producció, és a dir, impressió, maquetació i disseny. Però el treball de l'editor i dels correctors no era remunerat o ho era molt per sota del valor en hores de la feina realitzada», explica Morales. La supervivència de l'editorial durant tants anys només s'explica amb l'enorme quantitat d'hores que, per amor a l'art, hi han invertit els correctors i el Llop, com l'anomenen carinyosament els seus amics. Morales, que fa set anys va aconseguir que Girona dedicés un carrer al seu admirat Roberto Bolaño, ha acabat claudicant. Quan miri enrere d'aquí a uns anys, però, no veurà cap derrota, sinó un llegat meritori, la constatació que durant dotze anys va ser l'artífex dels udols més creatius que s'han sentit mai a la vora de l'Onyar.

Josep Pastells és escriptor.

Els convidats de pedra, de Ponç Puigdevall. Morales el considera el llibre més important de la seva carrera com a editor. En aquesta obra, el crític més ferotge de les lletres catalanes dedica una vuitantena de textos a personatges singulars i desconeguts de la nostra literatura. Segons Lluís Muntada, Puigdevall «ha intentat evitar la corrosió de l'oblit escrivint sobre les pàgines que ha llegit».

Temps interessants, de Jordi Arbonès, (Nif). «Aquest llibre me l'estimo molt, perquè amb ell vaig començar la nova col·lecció dedicada a la crítica i al pensament, potser la meva aposta més personal», destaca Morales. A més, li va permetre donar un nou impuls a la carrera d'un escriptor guardonat i reconegut però que feia deu anys que no publicava i que des de llavors ha tret al mercat dos llibres més.

Cada ofici té el seu benefici, d'Eva Bussalleu. «Amb els seus tres llibres de contes, l'Eva s'ha convertit en la nostra autora més representativa. I els seus llibres han sigut dels més venuts», diu Morales, que encara recorda que set anys enrere, en un programa televisiu, una de les obres de Bussalleu, *11 raons per no anar a dormir*, va aparèixer sobre la taula del despatx de Pep Guardiola.

77 poemes, de Bruno Montané Krebs. Aquesta antologia de poemes, traduïts al català per Lluís Mata Pallarès, presenta per primer cop en català una mostra del treball poètic de Montané, amic íntim de Bolaño i personatge de la seva famosa novel·la *Los detectives salvajes*. Segons Jaume Pons Alorda, aquest llibre «integra i multiplica una sèrie d'imatges delirants de salvatge força expressiva».

Medusa, d'Antoni Casas Ros. És una traducció al català d'un relat curt d'aquest misteriós escriptor francès d'origen català, dos cops finalista del Goncourt. Morales el va conèixer arran d'una crítica que va escriure d'una novel·la seva publicada per Seix Barral. Van fer amistat i li va cedir aquest relat, inèdit en aquell moment i posteriorment publicat en francès i traduït a una desena de llengües.